

PATVIRTINTA
Pasvalio r. Vaškų gimnazijos direktoriaus
2019 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-194

PASVALIO RAJONO VAŠKŲ GIMNAZIJA

OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO (OPKUS) PLANAS

2019 m. rugsėjis – 2020 m. birželis

Gimnazijos aprašymas.

Vaškų gimnazijoje mokosi 249 mokiniai (su ikimokyklinio-priešmokyklinio ugdymo grupe ir Tetirvinių skyriumi). Dirba 54 darbuotojai, iš jų 33 pedagoginiai, o 21 kiti darbuotojai (bibliotekininkas, valytojai, valgyklos darbuotojai ir kt.). Gimnazijoje veikia Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba, Mokinių taryba, Metodinė taryba. Mokinių tėvų taryba. Metodinė taryba apjungia keturių metodinių grupių veiklą: Kalbų, socialinių mokslų ir menų, Gamtos, tikslųjų mokslų ir kūno kultūros, Ikimokyklinio-priešmokyklinio ir pradinio ugdymo, Klasės auklėtojų. Periodiškai dirba Vaiko gerovės komisija, Mokytojų atestacijos komisija. Gimnazijoje veikia veiklos kokybės įsivertinimo ir kitos direktoriaus patvirtintos darbo grupės gimnazijos veiklai organizuoti, įsivertinti.

Gimnazijos įsipareigojimai:

Įstatyminė bazė Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas.
Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas.
Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos veiklos programa 2019 m.

Olweus programos standartas. Situacijos analizė.

Olweus patyčių prevencijos programa gimnazijoje pradėta įgyvendinti nuo 2015 m. rugsėjo, sutartis pasirašyta 2015 m. balandžio 1 d. ir pradedamas vykdyti II etapas OPKUS kokybės sistemos užtikrinimas nuo 2017 m. kovo 1 d. 2018-2020 m. m. gimnazijai suteiktas „OLWEUS mokyklos“ sertifikatas. Gimnazijos bendruomenė toliau tęs pradėtas veiklas ir sieks pateisinti sertifikuotos „Olweus mokyklos“ vardą bei toliau ugdyti Olweus programoje įgytas bendrąsias kompetencijas.

Vykdamas Olweus prevencinę programą sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas, sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupelės (MSG), išsiaiškintos pavojingos vietos gimnazijoje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas, atlikta mokinių apklausa, apklausos duomenys pristatyti gimnazijos bendruomenei. 2015 metų rudens apklausoje dalyvavo 153 mokiniai, 2016 metų apklausoje dalyvavo 143 mokiniai, 2017 metų

apklausoje dalyvavo 152 mokiniai ir 2018 metų apklausoje dalyvavo 131 mokinys. Iš gautų duomenų galima pastebėti, kad gimnazijoje patyčių atvejų sumažėjo.

Apklausos rezultatų palyginimas:

2015 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 153 (85,0 proc.) mokiniai.	2016 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 143 (83,1proc.) mokiniai.	2017 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 152 (86,9 proc.) mokiniai.	2018 m. mokinių apklausos išvados. Lapkričio mėn. surengtoje apklausoje dalyvavo 131 (85,1 proc.) mokinys.
Į klausimą, ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 14 mokinių.	Į klausimą, ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 13 mokinių.	Į klausimą, ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 19 mokinių.	Į klausimą ar tau patinka mokykla atsakė, jog nepatinka 14 mokinių.
Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 5 mokiniai.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 4 mokiniai.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 10 mokinių.	Į klausimą, kiek turi gerų draugų klasėje atsakė, jog neturi nei vieno draugo 4 mokiniai.
Į klausimą, kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių, atsakė iš 153 mokinių – 35 (22,9 proc.) mokiniai.	Į klausimą, kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių, atsakė iš 143 mokinių – 29 (20,4 proc.) mokiniai.	Į klausimą, kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių, atsakė iš 152 mokinių – 35 (23,2 proc.) mokiniai.	Į klausimą, kiek kartų iš tavęs tyčiojosi mokykloje per paskutinius keletą mėnesių, atsakė iš 131 mokinių – 2 (16,4 proc.) mokiniai.
Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojamasi vienus metus ir daugiau atsakė iš 153 mokinių – 12 mokinių.	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojamasi vienus metus ir daugiau atsakė iš 143 mokinių – 9 mokiniai.	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojamasi vienus metus ir daugiau atsakė iš 152 mokinių – 8 mokiniai.	Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojamasi vienus metus ir daugiau atsakė iš 131 mokinių – 1 mokinys.
Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 153 mokinių – 16 (dalyvavo) mokinių.	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 143 mokinių – 12 (dalyvavo) mokinių.	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 152 mokinių – 14 (dalyvavo) mokinių.	Kaip dažnai per paskutinius keletą mėnesių Tu dalyvavai patyčiose iš kito (ų) asmens (ų) atsakė iš 131 mokinių – 10 (dalyvavo) mokinių.
Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 153 mokinių (dažnai, visuomet) – 85 (55,9 proc.) mokiniai.	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 143 mokinių (dažnai, visuomet) – 98 (69 proc.) mokiniai.	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 152 mokinių (dažnai, visuomet) – 93 (62,1 proc.) mokiniai.	Ar dažnai mokytojai ar kiti suaugusieji mokykloje bando stabdyti patyčias atsakė iš 131 mokinių (dažnai, visuomet) – 63 (48,1 proc.) mokiniai.
Į klausimą, ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl	Į klausimą, ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl	Į klausimą, ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl	Į klausimą, ar per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a, ar kiti mokytojai kalbėjo su Tavimi dėl

to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 153 mokinių – 2 mokiniai.	to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 143 mokinių – 1 mokinys.	to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 152 mokinių – 1 mokinys.	to, kad Tu tyčiojaisi iš kitų mokinių atsakė iš 131 mokinių – 3 mokiniai.
Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 153 mokinių – 89 (58,1 proc.) mokiniai .	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 143 mokinių – 93 (65 proc.) mokiniai.	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 152 mokinių – 80 (52,6 proc.) mokiniai.	Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas/a padarė, kad sustabdytų patyčias, atsakė (daug, labai daug) iš 131 mokinių – 63 (48,1 proc.) mokiniai.
Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 27 mokiniai, apkalbinėjimas – 22 mokiniai.	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 24 mokiniai, atstūmimas – 22 mokiniai.	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: žodinės – 21 mokinys, atstūmimas – 13 mokinių.	Dažniausiai pasitaikančios patyčių formos: internetinės – 11 mokinių, prasivardžiavimas seksualine reikš., nepadorūs gestai – 8 mokiniai.
Vietos, kur pasitaiko patyčių: Žaidimų aikštelė (23 mokiniai), koridorius ar laiptinė (41 mokinys), klasė be mokytojo (24 mokiniai).	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (24 mokiniai), klasė be mokytojo (12 mokinių).	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (26 mokiniai), klasė be mokytojo (17 mokinių).	Vietos, kur pasitaiko patyčių: koridorius ar laiptinė (17 mokinių).

Tikslas:

2019 – 2020 mokslo metais 2 % sumažinti patyčių skaičių klasėse, stiprinti mokinių ir mokytojų tarpusavio ryšį ir pasitikėjimą.

Uždaviniai:

1. Į mokomasias programas integruoti patyčių prevencijos temas, skatinti klasių auklėtojus reguliariai vesti klasių valandėles, patyčių prevencijos temomis.
2. Laikytis Olweus programos standarto reikalavimų, OPKUS plano, laiku pildyti reikalaujamus dokumentus.
3. Skatinti gimnazijos darbuotojus aktyviau fiksuoti pastebėtas patyčias, taikyti patyčių drausminimo sistemą, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose.
4. Stiprinti bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp mokytojų ir mokinių.

Plano parengimas ir tvirtinimas:

Planas parengtas 2019 - 2020 mokslo metams. Planas tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo 2019 m. rugsėjo 2 d. Planas skelbiamas mokytojų ir aptarnaujančio personalo bei visuotiniame mokinių tėvų susirinkimuose, gimnazijos internetiniame puslapyje www.vaskugimnazija.lt, laikomas OPKUS segtuve.

Numatytos priemonės pageidaujama rezultatui pasiekti

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Laikotarpis	Dokumento Nr. ir jo pateikimo terminas	Atsakingi	Pastabos
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas.	2019 m. birželis		Arūnė Trepočkienė	Per rugpjūčio mėnesį sudaromas ir patvirtinamas OPKUS planas.
2.	2 mokyklos darbuotojų susirinkimai.	2019 m. lapkritis 2020 m. balandis	C4, C5 C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Aptarti visi OPKUS programos komponentai, pristatyta mokinių apklausos duomenų analizė, pristatytas patyčių prevencijos priemonių įvertinimas.
3.	5 MSG susirinkimai.	2019 m. spalio 2019 m. gruodis 2020 m. vasaris 2020 m. balandis 2020 m. birželis	Direktoriaus įsakymas R1 C1 Iškart po susirinkimo	Arūnė Trepočkienė Direktorius MSG lyderiai	Iš anksto MSG vadovams paskelbtos temos, aiškūs susirinkimų tikslai leis tikslingai išnaudoti laiką. Pokalbiai ir diskusijos padės klasių auklėtojams ir visiems darbuotojams suprasti visus programos komponentus, jų praktinį panaudojimą. MSG protokolas po kiekvieno užsiėmimo atiduodamas A. Trepočkienėi.
4.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių programos taisyklėmis.	2019 m. rugsėjis	R2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai	Tik tose klasėse, kuriose yra naujai atvykusių mokinių.
5.	Anketinė mokinių apklausa Olweus klausimynas.	2019 m. lapkritis	C1 Iškart po susirinkimo	Direktorius	Įvertinta patyčių situacija gimnazijoje, pastebėtos gimnazijos sėkmės ir nesėkmės.
6.	Olweus rezultatų pristatymas Gimnazijos tarybos išplėstiniame posėdyje.	2020 m. sausis		Arūnė Trepočkienė	Pristatyti rezultatai, išvalgos, išvados, supažindinti dalyviai su tolimesne gimnazijos veikla patyčių prevencijos srityje.
7.	Budėjimo gimnazijoje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2019 m. rugsėjis 2020 m. sausis	C1 Iškart po susirinkimo	Arūnė Trepočkienė Pavadootoja ugdymui Jurgita Vaitiekūnienė	Atnaujinti budėjimo grafikai atsižvelgiant į informaciją apie karštas patyčių rizikos vietas. Budintiems mokytojams aiškūs reikalavimai budėjimui. Budėjimo grafikai pridedami.

8.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas.	Nuolat	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai	Dalykų mokytojai integruoja patyčių temas į dalykų mokymo programas. Klasių auklėtojai mokslo metų pradžioje primena mokiniams 4 prieš patyčias nukreiptas taisykles. Taisyklės nuolat prisimenamos, atvejai analizuojami klasių valandėlių metu vykstančiose diskusijose.
9.	Visi darbuotojai taiko keturias patyčių prevencijos taisykles.	Nuolat		Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Naudojant įvairias priemones (plakatai koridoriuose, informacija gimnazijos interneto puslapyje ir kita) užtikrinta, kad kiekvienas darbuotojas taisykles žino, taiko ir primena jas vaikams. Taisyklės naudojamos dirbant su patyčių atvejais ar jas įtariant.
10.	Klasių auklėtojai veda ne mažiau kaip 2 Olweus klasės valandėles per mėnesį.	2 kartus per mėnesį	R2 Iškart po susirinkimo	1-8, I-II klasių auklėtojai	1-8 ir I-II klasių auklėtojai rengdami 2019-2020 m. m. klasės auklėtojo veiklos programą, Olweus temas įtraukia į planuojamas vykdyti veiklas. Klasės auklėtojai temas renkasi patys, pagal esamą situaciją klasėje. 1-8 ir I-II klasių mokytojai organizuodami valandėles akcentuoja, kad vyksta Olweus valandėlė, moko mokinius demokratijos, kaip apsisaugoti nuo negatyvios bendraamžių reakcijos, moko mokinius kalbėti apie savo jausmus, suteikia mokiniams žinių apie patyčias, pateikia platesnį vaizdą apie bendraamžių požiūrius, nuostatas, vertybes ir pan.
11.	OPKUS programos integravimas tolerancijos, patyčių prevencijos temomis į mokomųjų dalykų turinį, numatant Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos temų integravimą.	Nuolat		Dalykų mokytojai	Stiprinti mokytojo - mokinio dialogą ugdant bendražmogiškąsias vertybes.

12.	Asociacijos „Trinus“ užsiėmimų, nukreiptų į bendravimą, tarpasmeninį ryšį, organizavimas.	2 kartai į pusmetį		Mokiniai ir mokytojai	Gerina tarpusavio santykius, bendravimą, bendri užsiėmimai skatina daugiau bendradarbiauti vieniems su kitais, „augina“ pasitikėjimo jausmą.
13.	Diskusija patyčių tema Mokinių tarybos susirinkimuose.	2019 m. lapkritis, 2019 m. gruodis 2020 m. vasaris 2020 m. gegužė	R4, C3 Iškart po susirinkimo	I. Beinorienė – mokytojas, koordinuojantis Mokinių tarybos darbą. Mokinių tarybos pirmininkė Odeta Gurklytė	Mokinių taryba kalba apie tai, kas yra svarbu vaikams. Mokiniai įtraukti į demokratišką veiklą prieš patyčias ir asocialų elgesį.
14.	Individualūs pokalbiai su mokiniais, įtariamų ir faktinių patyčių atvejų aptarimas	Mokslo metų eigoje	C2 Iškart po susirinkimo	Klasių auklėtojai, Socialinis pedagogas	Pastebėjus patyčių atvejus vyks individualūs pokalbiai su patiriančiu patyčias ir su skriaudėju bei stebėtojais. Mokiniais primintos 4 pagrindinės Olweus programos taisyklės, Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtėlės. Koreguojamas netinkamas elgesys.
15.	Patyčių tema yra įprastinė pokalbių su mokiniais tema.	Nuolat		Visi Vaškų gimnazijos mokytojai	Patyčių, draugystės klausimas paliečiamas ir individualių pokalbių metu. Mokiniai supranta, kad visiems mokytojams yra svarbus draugiškumo klausimas, iš mokytojų rūpestis matyti kiekvienoje kasdieninėje gimnazijos gyvenimo situacijoje. Šių pokalbių tikslas – išsiaiškinti, ar klasės mokiniai tyčiojasi iš kitų arba mato kitus mokinius dalyvaujant patyčiose. Mokiniai taip pat gali dalintis mintimis apie psichologinį klasės mikroklimatą.
16.	Klasių tėvų (globėjų) susirinkimai, aptariant apklausos apie patyčias rezultatus, situaciją klasėje	Pagal klasių auklėtojų darbo planus	C2 Iškart po susirinkimo	Arūnė Trepočkienė Klasių auklėtojai	Tėvams pateikta svarbi ir aktualiausia patyčių programos įgyvendinimo informacija. Klasėse pristatyta klasės vykdoma veikla prieš patyčias. Pateikti ne tik mokyklos planai, bet ir sužinoma tėvų nuomonė, įspūdžiai.
17.	Visų darbuotojų supažindinimas/priminimas su	Darbuotojų susirinkimų	C4	Direktorius	Su darbuotojais aptariama tvarka, kaip reikia elgtis įtarus patyčias, jas pastebėjus, kokie galimi patyčių

	OPPP procedūromis (dokumentas Nr. P1).	MSG susitikimų metu	iškart pasibaigus susirinkimui, R1 iškart po susitikimo	MSG lyderiai	atvejai. Išanalizuojama, kaip vertėtų pradėti pokalbį su skriaudėju, patyčias patiriančiu asmeniu, stebėtoju, kokie tolimesni veiksmai įtarus rimtus nusižengimus.
18.	Didesnis suaugusiųjų dėmesys įvykiams gimnazijos zonose (koridorius ar laiptinės, žaidimų aikštelė, klasės), kuriose pastebėtas didesnis patyčių skaičius.	Visus mokslo metus		Visi mokytojai ir aptarnaujantis personalas	Sustiprintas budėjimas, atidžiau stebimos tos vietos, kur dažniausiai vyksta patyčios.
19.	Nuobaudų kopėtelių, įtariamų arba faktinių patyčių atvejų sprendimo procedūros taikymas.	Mokslo metų eigoje	P1 sprendimo procedūra,	Gimnazijos darbuotojai, įtarę arba pastebėję patyčias	Primenamos pagrindinės Olweus programos 4 taisyklės, taikomos Vaškų gimnazijos nuobaudų kopėtelės.
20.	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1 kai nustatomas nukrypimas	Asmuo, kuris šalina nukrypimą	Pildoma forma, kurioje surašomas nusižengimas.
21.	Rimtų/sisteminų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Mokslo metų eigoje	A1/A2 kai nustatomas nukrypimas	Direktorius	Pildoma forma, kurioje surašomas sistemingas rimtas nusižengimas.
22.	Renginiai skirti patyčių prevencijai: 1) Tolerancijos diena; 2) Pasaulinė smurto prieš vaikus prevencinė diena. 3) Savaitė be patyčių;	2019 m. lapkričio 15 d. 2019 m. lapkričio 19 d., 2020 m. kovas	Sklaida gimnazijos internetiniame puslapyje	Visa Vaškų gimnazijos bendruomenė	Vykdoma prevencinė veikla, kurios metu mažinamas patyčių atvejų skaičius gimnazijoje. Mokiniai skatinami bendrauti ir bendradarbiauti, būti draugiškais, atlidžiais, reaguoti į patyčių atvejus, tinkamai spręsti iškilusius konfliktus. Taip pat skatinamas mokinių ir mokytojų bendradarbiavimas, pasitikėjimo jausmas, kuriama saugi aplinka gimnazijoje.
23.	Mokinių OPKUS programos įvertinimas.	2020 m. birželis		Arūnė Trepočkienė	Struktūruoto pokalbio metu, kuriame dalyvauja po 2-3 kiekvienos klasės mokinius, bus išsiaiškintos programos įgyvendinimo stipriosios ir silpnosios pusės.